

متن پرسش

سلام: وقتی خداوند وجود بی نهایت است قاعدتا عالم ماده نیز خارج از او نیست بنابراین چه ابایی دارد بپذیریم در مرتبه ای وجود، خواص مادی داشته باشد و اتفاقا نقص نیست و کمال است چون اگر مجرد صرف بود نقصش این بود که ماده نداشت. مثلا ملائکه ماده ندارند و این، نسبت به انسان که هم ماده دارد و هم عوالم بالاتر، برای ملائکه نقص است. حال خداوند از ماده است تا آنچه در وهم نیاید صحیح است؟ در مرتبه ای ساجد در مرتبه ای مسجود، در مرتبه ای عابد در مرتبه ای معبود، در مرتبه ای عبد است در مرتبه ای رب است، در مرتبه ای حامد در مرتبه ای محمود، در مرتبه ای فانی در مرتبه ای باقی، در مرتبه ای معدوم در مرتبه ای موجود، در مرتبه ای طالب در مرتبه ای مطلوب، در مرتبه ای قاصد در مرتبه ای مقصود، در مرتبه ای آدم در مرتبه ای خاتم، در مرتبه ای عیسی در مرتبه ای داود، در مرتبه ای موسی در مرتبه ای فرعون، در مرتبه ای بی حد در مرتبه ای بی عد، در مرتبه ای محدود در مرتبه ای معدود، در مرتبه ای ظاهر در مرتبه ای باطن، در مرتبه ای غایب در مرتبه ای مشهود، در مرتبه ای سید در مرتبه ای بنده، در مرتبه ای واجد در مرتبه ای موجود.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: به نظر می‌آید برای رفع این مشکل باید به مباحث «برهان صدیقین» و شرح صوتی آن رجوع فرمایید. در آنجا مطالب دقیقی پیش می‌آید که نسبت خدا با موجودات در ساحت وجود آنها است و نه در ساحت ماهیت آنها. در سؤال بعدی خود نیز همین مشکل برایتان پیش آمده که گمان می‌شود فتوسنتز نیز اسمی از اسماء الهی است. موفق باشید